

EUROPEAN COMMUNITY
European Regional
Development Fund

INTERREG II C - Programme

Polsk-svensk/svensk polsk handbok för planeringsbegrepp

Polsko-szwedzki podręcznik pojęć z zakresu planowania przestrzennego

(on-line version)

Wstęp

Förord

&

Spis Treści

Innehållsförteckning

Wstęp

Szwedzko-polski podręcznik planowania przestrzennego jest końcowym rezultatem projektu Interreg IIC Baltic Manual. W efekcie współpracy pomiędzy Niemcami, Polską i Szwecją powstała, oprócz tego, również wersja niemiecko-szwedzka i polsko-niemiecka podręcznika. W trakcie realizacji projektu zorganizowano również szereg konferencji, które podjęły wiele zagadnień dotyczących planowania przestrzennego, a będących w sferze zainteresowań całego regionu Bałtyku.

Niniejsza książka ma pomóc w zrozumieniu planowania przestrzennego w Polsce i Szwecji. Listy słów, które opisują i wyjaśniają centralne polskie i szwedzkie pojęcia dotyczące planowania przestrzennego poprzedzają opisy narodowych ustrojów i systemów planowania. Książka jest dwujęzyczna, a same pojęcia przetłumaczono również na język angielski. Praca nad tłumaczeniem dowiodła, iż istnieje duże zapotrzebowanie na analizy porównawcze systemów planistycznych i potrzebna jest ścisła współpraca w zakresie używania terminów planistycznych w różnych językach i tym samym tłumaczenia tychże. Wybrane definicje i ich tłumaczenia są dlatego zaledwie początkiem tej dyskusji.

Szkic ustroju polskiego opracował Zygmunt Niewiadomski (Instytut Gospodarki). System planowania i planowane zmiany opisał Jan Maciej Chmielewski. Wspólnie zdefiniowali oni polskie terminy planistyczne. Piotr Korcelli (PAN) tekst przejrzał, a Magdalena Svensson (Polkinge AB) przetłumaczyła na język szwedzki.

Za organizację prac polsko-szwedzkich odpowiadał Gösta Blücher (Politechnika Blekinge), który opracował również materiał dotyczący szwedzkiego ustroju i systemu planowania. Malin Hansen (Nordregio) pracowała nad definicjami szwedzkich pojęć planistycznych i formą graficzną raportu. Prace wspierała grupa ekspertów, w której skład wchodził: Kerstin Hugne Boverket, Göran Cars, Politechnika Królewska Sztokholm, Mats Husen, Urząd Wojewódzki Gävleborg, Anders Törnqvist, Politechnika Blekinge, Eva Sjölin, gmina Lomma, Karl-Henrik Ström, Związek Rad Województw och Bengt Westman, Szwedzki Związek Gmin i Związek Rad Województw. Raport przetłumaczyli Leszek Nestorowicz (teksty opisowe oraz pojęcia od A do L) oraz Magdalena Svensson (pojęcia od K do Ö i końcowa kontrola).

Liderem całego projektu Baltic Manual w ramach Interreg IIC ze strony szwedzkiej był Kai Böhme we współpracy z Christerem Bengsem, obaj z Nordregio. Niemiecka Akademia Badań i Planowania Regionalnego (ARL) koordynowała poszczególne części projektu i działania wspólne partnerów.

Förord

Denna polsk-svenska planeringshandbok är ett resultat av Interreg IIC projektet Baltic Manual, ett samarbete med partners från Tyskland, Polen och Sverige som förutom denna bok även omfattar en tysk-svensk och en polsk-tysk planeringshandbok. Dessutom organiserades under projektets gång en rad konferenser som tog upp olika planeringsfrågor av intresse för hela Östersjöregionen.

Den föreliggande boken är ett bidrag till ökad förståelsen av planeringen i Polen och Sverige. Själva ordlistorna som beskriver och förklarar centrala polska och svenska planeringsbegrepp föregås av texter som beskriver de nationella statsskicken och planeringssystemen. Boken är systematiskt tvåspråkig och själva begreppen har även översatts till engelska. Översättningsarbetet visade att det finns behov för mer komparativa analyser av planeringssystemen och fördjupat arbete med planeringsbegreppens användning i olika språk och därmed förknippade översättningsmöjligheter. De här valda definitionerna och översättningarna är därför bara ett första bidrag till denna diskussion.

Beskrivningen av det polska statsskicket utarbetades av Zygmunt Niewiadomski (Näringslivsinstitutet). Planeringssystemet och de planerade förändringarna beskrevs av Jan Maciej Chielewski (Näringslivsinstitutet). Tillammans definierade de de polska planeringstermerna. Piotr Korcelli (Polska Vetenskapsakademien) granskade den polska texten och Magdalena Svensson (Polkinge AB) översatte texten till svenska.

För samordningen av det polska och svenska arbetet ansvarade Gösta Blücher (Blekinge Tekniska Högskola) som också utarbetade texterna om det svenska statsskicket och planeringssystemet. Malin Hansen (Nordregio) arbetade med definitionerna av de svenska planeringsbegreppen och rapportens layout. Arbetet stöddes av en expertgrupp som bestod av Kerstin Hugne, Boverket, Göran Cars, Kungliga Tekniska Högskolan, Mats Husen, länsstyrelsen Gävleborgs län, Anders Törnqvist, Blekinge Tekniska Högskola, Eva Sjölin, Lomma kommun, Karl-Henrik Ström, Landstingsförbundet och Bengt Westman, Svenska kommunförbundet och Landstingsförbundet. Rapporten översattes till polska av Leszek Nestorowicz (beskrivande texter och begreppen från A-L) och Magdalena Svensson (begreppen K-Ö samt figurtexterna och slutkontrollen). Jörg Neubauer, Nordregio, har bearbetat de kartor och planer som ingår i rapporten.

Projektledare för hela det svenska arbetet inom Interreg IIC projektet Baltic Manual var Kai Böhme i samarbete med Christer Bengs, båda Nordregio. Den tyska akademien för regionalforskning och regionalplanering (ARL) ansvarade som internationell koordinator för samordningen av projektets olika delar och nationella partners.

Więcej informacji o projekcie Interregio IIC Baltic Manual i cyfrową wersję podręcznika znaleźć można na stronie internetowej Nordregio www.nordregio.se.

Stockholm, Karlskrona, Warszawa juni 2001

Mer information om Interreg IIC projektet Baltic Manual och en digital version av föreliggande bok finns på Nordregios webbsida: www.nordregio.se.

Stockholm, Karlskrona, Warszawa juni 2001

Spis Treści

Rzeczpospolita Polska	
1 Zarys ustroju państwa i administracji Rzeczypospolitej Polskiej	14
1.1 Struktura władz centralnych	14
1.2 Zarys struktury władz lokalnych	20
1.3 Administracja rządowa w województwie	20
1.4 Samorząd terytorialny	24
2 System planowania przestrzennego Rzeczypospolitej Polskiej	40
2.1 Umocowanie polityczno-prawne planowania przestrzennego	40
2.2 Odbudowa samorządu terytorialnego i jego kompetencji planistycznych	44
2.3 System planowania przestrzennego na poziomie lokalnym	46
2.4 System planowania na szczeblu ponadlokalnym	56
2.5 System planowania na tle uregulowań prawnych dotyczących gospodarki przestrzennej	62
2.6 Projektowane zmiany systemu planowania przestrzennego Rzeczypospolitej Polskiej	66

Innehållsförteckning

Republiken Polen	
1 En översikt av Republiken Polens statsskick och administration	15
1.1 Centrala myndigheters struktur	15
1.2 En översikt av de lokala myndigheternas struktur	21
1.3 Statsförvaltning i ett län	21
1.4 Territoriellt självstyre	25
2 Republiken Polens fysiska planeringssystem	41
2.1 Den fysiska planeringens politiska och juridiska grunder	41
2.2 Återuppbyggnad av det territoriella självstyret samt dess planeringskompetenser	45
2.3 Fysiskt planeringssystem på en lokal nivå	47
2.4 Fysiskt planeringssystem på en överlokal nivå	57
2.5 Planeringssystemet mot bakgrunden av rättsregleringar gällande fysisk planering	63
2.6 Planerade ändringar i republiken Polens fysiska planering	67

3 Główne pojęcia planowania przestrzennego	73	3 Centrala planeringsbegrepp	73
Królestwo Szwedzkie		Konungariket Sverige	
1 Ustrój państwowy Szwecji	183	1 Sveriges statsskick	182
1.1 System demokracji w Szwecji	183	1.1 Den svenska folkstyrelsen	182
1.2 Zasada jawności	183	1.2 Offentlighetsprincipen	182
1.3 Zadania Parlamentu	185	1.3 Riksdagens uppgifter	184
1.4 Zadania Rządu	187	1.4 Regeringens uppgifter	186
1.5 Zadania Szefa Państwa	189	1.5 Statschefens uppgifter	188
1.6 Centralne Urzędy Państwowe	189	1.6 Den centrala statsförvaltningen	188
1.7 Zarządzanie Regionalne – Urzędy Wojewódzkie	193	1.7 Den regionala statsförvaltningen – länsstyrelserna	192
1.8 Gminy	195	1.8 Kommunerna	194
2 System planowania w Szwecji	205	2 Sveriges plansystem	204
2.1 Gminny monopol planowania	205	2.1 Det kommunala planmonopolet	204
2.2 Prawo/kodeks ochrony środowiska	207	2.2 Miljöbalken	206
2.3 Przepisy planowania i prawo budowlane	211	2.3 Plan- och bygglagen	210
2.4 Wpływ obywatela na proces planowania	213	2.4 Medborgarinflytande i planering	212
2.5 Planowanie na rozszerzonych obszarach poza granicami gmin	215	2.5 Planering över kommungränser	214
2.6 Rola państwa w systemie planowania	217	2.6 Statens uppgifter i planering	216
2.7 Współpraca w Unii Europejskiej	219	2.7 Samarbete inom EU	218
3 Główne pojęcia planowania przestrzennego	221	3 Centrala planeringsbegrepp	221

Rejestr

Polski rejestr alfabetyczny –
polskie pojęcia z zakresu
planowania przestrzennego

Polski rejestr alfabetyczny –
szwedzkie pojęcia z zakresu
planowania przestrzennego

Szwedzki rejestr alfabetyczny –
szwedzkie pojęcia z zakresu
planowania przestrzennego

Szwedzki rejestr alfabetyczny –
polskie pojęcia z zakresu
planowania przestrzennego

Register

Polskt alfabetiskt register –
polska planeringsbegrepp 376

Polskt alfabetiskt register –
svenska planeringsbegrepp 382

Svenskt alfabetiskt register –
svenska planeringsbegrepp 388

Svenskt alfabetiskt register –
polska planeringsbegrepp 394

Spis schematów

Register över figurer

Rzeczpospolita Polska

Struktura władz Rzeczypospolitej Polskiej. 16

System planowania przestrzennego w Polsce. 48

Procedura sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. 50

Procedura sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. 54

Usytuowanie wybranych przykładów planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze Polski (fragmenty planów). 72

Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju „Polska 2000 plus”. 98

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. 106

Obszary o zróżnicowanych predyspozycjach rozwojowych. 176

Położenie na tle krajowej sieci ekologicznej. 178

Królestwo Szwedzkie

Momenty występujące w procesie planowania. 201

Republiken Polen

Maktstruktur i Republiken Polen. 17

System för fysisk planering i Polen. 49

Procedur för upprättande av studie för inriktningar och förutsättningar för kommunens fysisk planering (kommunens översiktsplan). 51

Procedur för upprättande av en lokal plan för fysisk planering (detaljplan). 55

Visar från vilka delar av Polen de olika exemplen på polska planformer som redovisas i denna publikation kommer ifrån. 72

Koncept planerings- och utvecklingspolitik ”Polen 2000 plus”. 98

Lokal fysisk plan. 106

Områden med olika utvecklingsalternativ. 176

Ekologi – läge och sammanhang. 178

Konungariket Sverige

Planeringsprocessens olika moment vid normalt planförfarande. 200

Podział zadań w planowaniu terytorialnym.	203	Fördelning av uppgifter inom territoriell planering inom den svenska förvaltningen.	202
Zależności między systemem planistycznym a ustawami.	209	Samband mellan olika lagar och plansystemet.	208
Przedstawiapodział na gminy i województwa oraz przykłady pochodzenia szwedzkich form planówwukazanych w tej publikacji.	220	Visar indelning i kommuner och län samt från vilka delar av Sverige de olika exemplen på svenska planformer som redovisas i denna publikation kommer ifrån.	220
Przykład planu szczegółowego.	242	Exempel på detaljplan.	242
Przykład planu własności terenu.	252	Exempel på fastighetsplan.	252
Przykład oznaczeń planu własności terenu.	253	Exempel på teckenförklaring till fastighetsplan.	253
Mapa oparta na definicji obszaru słabo zaludnionego Centralnego Urzędu Statystycznego.	268	Karta baserad på Statistiska centralbyråns definition av glesbygd.	268
Mapa oparta na definicji obszaru słabo zaludnionego i obszaru wiejskiego Urzędu Gospodarki Terenami Słabo Zludnionymi.	268	Karta baserad på Glesbygdsverkets definition av glesbygd och landsbygd.	268
Mapa oparta na definicji obszaru słabo zaludnionego i obszaru wiejskiego Urzędów Wojewódzkich.	268	Karta baserad på Länsstyrelsernas definition av glesbygd och landsbygd.	268
Przykład mapy, która może stanowić załącznik do postanowień lokalnych.	322	Exempel på karta som kan bifogas områdesbestämmelser.	322
Przykład postanowień lokalnych.	323	Exempel på områdesbestämmelser.	323
Przykład z planu regionalnego Województwa Sztokholm 2000 (Regionplan 2000).	338	Exempel från Stockholms läns Regionplan 2000.	338
Przykład propozycji planu ogólnego.	372	Exempel på förslag till översiktsplan.	372